

19520

F-sak 082/2020

Saksbehandler: Inger Lise K. Aakre

Sakens hjemmelsgrunnlag: ...

Jnr. ref:

Arkiv:

Klageadgang: nei

Off. dok: ja

TILSTANDSRAPPORT BARNEVERN**BAKGRUNN**

I barnevernsreformen som trer i kraft fra 2022 er det bestemt av barneverntjenesten skal rapportere jevnlig til kommunestyret. Barneverntjenesten i Rødøy ønsker å starte umiddelbart med rapportering.

Barnevernsreformen (Prop. 73 L (2016–2017) Endringer i barnevernloven - barnevernsreform) skal gi mer ansvar til kommunene på barnevernsområdet, og styrke kommunenes forebyggende arbeid og tidlig innsats. Målet er at endringer i barnevernet skal bidra til at flere utsatte barn og familier får den hjelpen de trenger på et tidlig tidspunkt.

Hovedpunktene i reformen består av

- Større kommunalt ansvar for barnevernet
- Større oppmerksomhet rundt forebygging
- Økt faglig og økonomisk ansvar
- Tydelig statlig andrelinjetjeneste
- Kommunene får et økt finansieringsansvar for barnevernstiltak
- Økt ansvar for fosterhjem

VURDERING

Et hovedformål med rapporten å gi politikerne et tilstandsbilde av barneverntjenesten i kommunen, som setter de i stand til å ha oversikt, gjøre prioriteringer og legge til rette for å gjøre tjenesten bedre.

KONKLUSJON

...

VEDLEGG

1. Tilstandsrapport

RÅDMANNENS INNSTILLING

Barneverntjenestens rapport tas til orientering

Rødøy kommune 13.10.2020

Kitt Grønningsæter
Rådmann

Inger Lise K. Aakre

Fung. fagleder Barnevern

TILSTANDSRAPPORT BARNEVERN

Barneverntjenesten i Rødøy har fram til nå rapportert gjennom kommunens ordinære årsrapport. I den nye barnevernsreformen som trer i kraft fra 2022 er ett av målene at barnevernet skal levere tilstandsrapport til kommunestyret. Formålet med tilstandsrapporten er å gi kommunestyret bedre innsikt i tilstand, utvikling og viktige problemstillinger i barnevernet. Målet er bedre prioriteringer og kontroll i kommunene.

I denne rapporten vil det informeres om barnevernets samfunnsoppdrag, hvordan vi jobber i Rødøy og om samarbeidsformer. Vi ønsker også å informere om hvilke utfordringer tjenesten har i dag og hvordan barnevernsreformen vil påvirke tjenesten.

1. Om barnevernet

Barnevern er en lovpålagt kommunal oppgave.

Barneverntjenestens viktigste oppgave er å sikre at barn og unge får god omsorg og trygge oppvekstvilkår. Dette gjøres ved å tilby riktig hjelp til rett tid til barn og familier som har behov for det.

Alle kan en eller annen gang i livet komme i en vanskelig livssituasjon, hvor de har behov for hjelp og støtte til å ivareta egne barns omsorgsbehov. I slike tilfeller har barnevernet et ansvar for å hjelpe familien. Barnevernet kan sette inn ulike hjelpetiltak for å øke foreldrekompetansen, kompensere for mangler i omsorgen, eller avlaste foreldrene. Målet med hjelpetiltak er å bidra til positiv endring hos barnet eller i familien. Hjelpetiltak kan være både utviklingsstøttende og foreldrestøttende.

Barneverntjenesten har også et ansvar for at barn som utsettes for mishandling, overgrep eller alvorlig omsorgssvikt sikres nødvendig beskyttelse og omsorg.

For at barneverntjenesten skal kunne ivareta denne oppgaven er det gitt fullmakter som gir adgang til å gripe inn i borgerens privatliv. Dette er et ansvar og en myndighet som må forvaltes på en måte som ivaretar den enkeltes rettssikkerhet.

Barneverntjenesten driver også forebyggende barnevern for å bidra til gode oppvekstforhold for barn og unge.

De mest sentrale lovene som omfatter barneverntjenestens arbeid er Barnevernloven, Forvaltningsloven, og Offentlighetsloven.

2. Presentasjon av virksomheten

Barneverntjenesten i Rødøy er organisert i NAV. Leder for NAV har personal- og budsjettansvar.

Tjenesten har en stillingshjemmel fordelt på to ansatte hvorav den ene er faglig leder. De ansatte har godkjent og relevant utdanning/kompetanse. En sosionom og en sosionom med videreutdanning i barnevern.

Det har ikke vært endring i bemanningen siden 2011 og fram til sommeren 2020. Da fikk tjenesten vikarbehov og det ble tilsatt barnevernspedagog i femti prosent for ett år.

I 2019 ble Rødøy kommune en del av interkommunal barnevernvakt i Bodø kommune.

Barnevernvakta er tilgjengelig for befolkningen i Rødøy utenom ordinær kontortid; ettermiddag og helg/høytid. Ordningen fungerer godt og tjenesten får tilbakemelding når det kommer inn saker til vakta.

3. Temaområder; meldinger, tiltak, kvalitet og økonomi

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (BUFDIR) har en monitor som gir kommunene mulighet til å sammenligne seg med andre kommuner og barneverntjenester.

Rødøy kommer ikke spesielt dårlig ut i forhold til andre kommuner i fylket på målingene. Vi mener at vi kan tolke hva som er årsaken til lav score på enkelte områder og dermed jobbe med spesifikke forbedringer.

Bekymringsmeldingene til barneverntjenesten omfatter henvendelser/søknader fra foreldre, andre omsorgspersoner, helsestasjon, skole og barnehage. Det rapporteres kvartalsvis til fylkesmannen om antall mottatte bekymringsmeldinger og om behandlingsfrister overholdes.

Hittil i år har tjenesten mottatt 8 meldinger. Alle meldinger er undersøkt innen frist. I de fleste sakene er det iverksatt tiltak. Barneverntjenesten jobbet i 2019 med undersøkelser og tiltak for 17 barn.

Hjelpetiltak som er iverksatt hittil i år er bl.a. råd og veiledning, fosterhjem som hjelpetiltak, oppfølging av elever i videregående skole, økonomisk støtte, avlastning i helger og ferier og tilsyn i hjemmet. Kommunen har ingen barn under omsorg, men fører tilsyn med barn fra annen kommune.

Barneverntjenesten et noe mangelfullt internkontrollsystem, som mangler systematisering.

Vi har siden 2012 hatt et fagprogram som ikke har fungert optimalt. I løpet av høsten er vi klare for å ta i bruk nytt fagsystem. Ett oppdatert fagsystem sikrer at tjenesten utfører lovpålagte prosedyrer i gjennomføring av en barneversak, fra melding og fram til eventuelt tiltak iverksettes.

Barneverntjenesten har ikke mottatt klagesaker.

Barneverntjenesten kunne tidligere budsjettere med et ekstra tiltak som en buffer. De siste årene er det budsjettert med så realistiske tall som det er mulig, ut fra tiltak som allerede er i gang og påbegynte undersøkelser. Tjenesten har ikke hatt noen store budsjettoverskridelser. Samtidig vet vi at vi ikke kan la være å iverksette tiltak på grunn av budsjettmessige hensyn.

4. Forebygging og samarbeid med andre sektorer

Barneverntjenesten er en del av Tverrfaglig team for barn og unge i Rødøy. Teamet er sammensatt av representanter fra kommunale instanser som arbeider med barn og unge; helsesykepleier, psykisk helsetjeneste og oppvekstetate.

Teamet har faste møter og drøfter både generelle saker som gjelder barn og unge og enkeltsaker etter behov. Ved drøfting av enkeltsaker må det innhentes samtykke. Barne- og Ungdomspsykiatrisk Poliklinikk (BUP) i Rana deltar ved behov for faglig veiledning og drøfting i vanskelige saker. Kommunepsykologen vil også inviteres inn i tverrfaglig team. Foreldre, ansatte i barnehage og skole kan be om å møte hele eller deler av teamet.

Kort oppsummert er dette et ressursteam hvor vi tenker sammen, får et bredt perspektiv på utvikling og utfordringer, kompetanseutveksling og samarbeid i saker på et tidlig tidspunkt.

Barneverntjenesten deltar årlig på Camp Gjerøy. Dette er et verdifullt møte med barn i Rødøy.

Vi deltar i læringsnettverk sammen med Meløy, Rødøy, Saltdal og Fauske. Læringsnettverket drives av Barnevernstjenesten i Bodø som ellers er vertskommune for barnevernet i kommunene; Røst, Værøy, Steigen, Hamarøy og Gildeskål.

Læringsnettverk er en del av statens kompetansesatsing for å øke kvaliteten i norsk barnevern. Samarbeidet skal føre til bedre tjeneste- og tiltaksløsninger for barn og familier, også i de små kommunene. Utvikling av fagfellesskap på tvers av kommunegrenser skal bedre tilrettelegge for veiledning og kollegastøtte for de ansatte.

I 2019 tok barneverntjenesten i Lurøy initiativ til å etablere månedlige fagmøter sammen med Nesna og Rødøy. Tjenestene har sine møter på Teams. Her utveksles erfaringer og det jobbes systematisk med faglig utvikling med utgangspunkt i *retningslinjer for barneverntjenestens saksbehandling*.

Barneverntjenesten deltok høsten 2019 på planleggingsdager for alle ansatte i skole og barnehager. Hovedtema for dagene var gjennomgang av veilederne for samarbeid skole/barnevern og barnehage/barnevern.

Det ble også gjennomført en introduksjon av to digitale opplæringsplattformer som handler om å snakke med barn og unge om vold og overgrep: *Snakkemedbarn.no* og undervisningsopplegget *Jeg vet.no*.

Tilbudene som drives av helsesykepleier og psykisk helse for barn og unge, med blant annet *Åpen dør* i skole, ungdomsklubb, 10-klassemøter gir god oversikt over barns hverdag. Det er aktiviteter hvor alle kommunens barn og unge har mulighet til å samles. De får økt sosial kompetanse, de blir sett og får tidlig hjelp ved behov.

Vi har tro på at Rødøys noe lave meldingstall i forhold til barnebefolkningen kan være et resultat av at det forebyggende arbeidet i kommunen drives godt. På tross av dette kan en ikke se bort fra teorien om at tallene også kan indikere at terskelen for å melde fra til barnevernet kan være høy.

5.Utfordringsbildet

I 2010 ble Barnevernpanelet opprettet og rapport levert september 2011. Ett av punktene i konklusjonen var at ingen barneverntjenester skal ha under 5 fagårsverk.

Kommuneledelsen og barneverntjenesten i Rødøy må ofte i møter med blant annet Fylkesmannen og media svare for og dokumentere hvor vidt driften av tjenesten er forsvarlig.

Den avgjørende faktoren for å ta utfordringsbildet på alvor nå, er kravene som kommer i barnevernsreformen og som trer i kraft fra 2022.

- [Prop. 73 L \(2016–2017\) Endringer i barnevernloven \(barnevernsreform\)](#)
- [Innstillingen Innst. 354 L \(2016–2017\)](#)

Barnevernsreformen gir kommunene et større ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Dette stiller krav til ledelse i barnevernet og til kommunens styring av tjenesten.

Tjenester som Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) gir kommunene i dag endres.

Kommunene får økt økonomisk ansvar for ordinære fosterhjem samt høyere egenandeler for statlige barnevernstiltak. Kommunene får også et økt faglig ansvar for opplæring, oppfølging og veiledning av fosterhjem. Det blir endringer i Bufetats tilbud av hjelpetiltak. Et eksempel er tiltaket PMTO-tilbud til foreldre med barn som har atferdsproblemer. Dette må kommunene selv etablere lokalt. Her jobber Bufetat med å videreutvikle en struktur for implementering i kommunene i en overgangsfase.

Med dagens stillingshjemmel i barneverntjenesten er det vanskelig å se at vi har kapasitet og kompetansen som kreves til de nye oppgavene som skal overføres kommunene i 2022.

Et av våre konkrete innsatsområder er innføringen av det nye fagsystemet Familia. Det vil bidra til kvalitetssikring av enkeltsakene.

Det er også startet en utredning på om barneverntjenesten i Rødøy skal inngå i vertskommunesamarbeid.